

« Սիրեցեալդ իմ Հօրեղբորորդի ,

« Ձձեզ գլուխ ղենելով գործակատար ժողովի մը որ այնչափ դժուարութիւններ ունէր յաղթելու , ուզեցի իմին ձեր վրայ ունեցած վստահութեանս մասնաւոր ապացոյց մը տալ . ուրախ եմ որ այս վստահութիւնս ամենայն կերպով իրաւացի հանեցիք : Կըխնդրեմ որ շնորհակալ ըլլաք իմ կողմանէս գործակատար ժողովոյն որ այնչափ իմաստուն խնամք եւ անխոնջ եռանդ ցուցուց այս բանիս մէջ : Բարեբաղդութիւն կը համարեմ ինծի բանալ այս խաղաղու-

ՎԻՃԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԳԱՂՂՈՅՑ

Գաղղիոյ Էս Փարիզու ժողովրդեան նիւթական վիճակին վրայ եղած նետագայ տեղեկութիւնները ոչ միայն նետաքրքրական են , այլ Էս օգտակար կրնան ըլլալ մերազնեաց իբրեւ աշխարհագրական Էս քաղաքական հմտութիւն : Բայց մենք առիթ մեծ օգուտ մընալ քաղուելուն կը փափարինք . ոչ ինքն որ մեր ազգին աշխարհական Էս եկեղեցական գլխաւորները մասնաւոր փոքր մը ունենան ամեն տարի Եւրոպացոց պէս տեսակ մը ազգահամար ընելու , Էս ազգին նիւթական վիճակն ալ ըլլալ՝ ըստ իւրաքանչիւր գաւառաց Էս քաղաքաց Էս գիւղից՝ զիր անցընելով նրատարակելու , որ դժուար բան ալ չէ :

Գաղղիոյ մէջ 1852ին ծներ է 965,080 տղայ . մեռեր է 810,695 հոգի . ըսել է քէ մէկ տարուան մէջ Գաղղիոյ բնակչաց բոլորն վրայ աւելցեր է 154,385 : — Բոլոր Գաղղիոյ բնակչաց բիւր 1820ին գրեթէ 50 միլիոն ու կէս էր . 1851ին 52 միլիոն ու կէսէն առաջ . 1856ին 55 միլիոն ու կէս . 1841ին 54 միլիոն 200 հազար . 1851ին 55 միլիոն 800 հազար . իսկ նիմա 56 միլիոն , ձեզայիքն ու նեռաւոր կղզիները չհամրելով :

Փարիզու մէջ 1855ին ծներ է 54 հազար տղայ , 16 հազար վեց հարիւրը աղջիկ , Էս 17 հազար չորս հարիւրը մանչ : — Նոյն տարին մեռնողներուն բիւր եղեր է 58,262 հոգի . 16,792ը մանչ , Էս 17,470ը աղջիկ : Մէկ հոգի մը միայն ապրեր է 105 տարի ու ինն ամիս . 495 հոգի ծաղիկ նիւանդութենէն մեռեր են այն տարին :

Փարիզու մէջ 1855ին , միայն մէկ միլիոն ու կէս Ֆրանքին առէլի ստրկի ոստրէ (սքրիտիա) կերուեր է . 15 միլիոն Ֆրանքի հաւելէն . 15 միլիոն Ֆրանքի կարագ , 7 միլիոն Ֆրանքի հաւելիր . 8 միլիոն Ֆրանքի ալ փայտ Էս ածուխ վառուեր է : — Եւ որպէս զի ճիւղը քէ այսչափ ծախուց մէկ պատճառն ալ բնակչաց շատակերութիւնը , կամ քէ միայն կերակրելիս քանկութիւնն է , գիտնալու է որ Փարիզու աղքատ գոր-

« քեան տաճարը՝ որ զամենայն ժողովուրդս ի հա-
« մախոհութիւն կը հրաւիրէ : »

Այս առեւտրաբանութենէն ետքը , նուագարանաց բազմութեան ձայնովը Վենափառ Կայսրը իջաւ զանէն , ու քեւը Կայսրունոյն տուած , ետեւէն ալ կայսերական պալատին մեծամեծները , ծանր ծանր քայելով՝ աչքէ անցուց գլխաւոր դահլիճը : Երբոր նորէն առաջին տեղը դարձան Կայսրն ու Կայսրուհին՝ նորէն բարեւեցին հանդիսականներն ու կեցցեկներով դարձան Թիւլիլի . քնդանօրներն ալ արձրկուելով իմացուցին ամենուն արուեստանիւնիսին բացուիլը :

Ժառանգեան շատը կան որ օրը 20 սանքիմէն (ըսել է քէ նիմակուան մէկ Օսմանեան դահեկանէն) առէլի ծախք չեն ըներ կերակրի համար :

ՀԱՄԱՇԽՈՐՀԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐՈՒՆԵՍԱՍԻՐԱՅ

Ամեն տեսակ արուեստ ու մեռագործ աշխարհիս ամեն կողմերը տարածելու Էս ծաղկեցընելու համար ընկերութիւն մը պիտի հաստատուի . այս առաջարկութիւնն եղած ու ընդունուած է Գաղղիոյ տերութենէն , Էս նիմա քննուելու վրայ է :

Ընկերակցութեան գլխաւոր տեղը պիտի ըլլայ Փարիզ , բայց տեսուցները բոլոր Եւրոպայի ալ երեւելի արուեստագետներէն պիտի ընտրուին :

Այս ընկերակցութեան գրուելու բաժիններն են մէկ միլիոն , ամեն մէկ բաժինը 25 Ֆրանք , որով զբաղաւորուելու պիտի ըլլայ 25 միլիոն Ֆրանք , որ 100ին 4ով շահի պիտի դուրս , ու տարին բերէ մէկ միլիոն Ֆրանք :

Ընկերութիւնը ամեն տարի մէկ միլիոնի ազնիւ մեռագործ պիտի գնէ , Էս այն մեռագործները Փարիզու մէջ մշտնջենաւոր Հանդիսարան մը պիտի դնէ որ ամեն մարդ կարենայ տեսնել :

Տարին մէյմը հազար հատ վարձատրութիւն պիտի հանուի վիճակով՝ բաժանորդներուն վրայ :

ԵՆԵՏՏՐԱԿԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐ ԸՆԴ ՄԷՋ ԵՒՐՈՊԱՅ ԵՒ ԱՄԵՐԻԿԱՅ

Եւրոպայի մեծամեծ քաղաքները արդէն իրարու հետ գրեթէ անդադար Էս անմիջական խօսակցութեան հետ են նեռագրով : Խրիմու բանակէն Թիւլիլիի պալատը Էս Լոնտրայի արքունիքը նոյնպէս անընդհատ խօսակցութիւն կը ըլլայ ամեն օր . մէկ երկու ամսէն